

อย่างกลัวที่จะแสดงความคิดเห็น และถ้าเรื่องที่สนทนานั้นหมดความน่าสนใจก็ควรเปลี่ยนหัวข้อสนทนาเสียบ้าง

การเปลี่ยนหัวข้อสนทนา

เมื่อเรื่องเดิมไม่เป็นที่น่าสนใจ ควรหาเรื่องใหม่มาพูด โดยเอาบางสิ่งบางอย่างจากเรื่องเดิมหยิบยกขึ้นมาแสดงความคิดเห็นหรือเปลี่ยนเรื่องทันทีด้วยปฏิภาณไปสู่จุดใหม่ให้เหมาะสม

การจบการสนทนา มีหลักดังนี้

1. ควรให้คู่สนทนา รู้สึกว่ายังสนทนากับเราไม่พอ คิดว่าจะให้รู้สึกว่สนทนากับเรามากเกินไปแล้ว

2. ควรให้คู่สนทนา รู้สึกว่าเรายังต้องการจะคุยกับเขามาก

ศิลปะการสนทนา มีหลายข้อดังนี้

1. แสดงท่าทีสนใจในเรื่องที่กำลังสนทนา

2. แสดงความเป็นมิตร

3. แสดงความมีชีวิตชีวาหน้าตาทำทางที่สดชื่น

4. รู้จักสอดคำถามในโอกาสที่เหมาะสมเพื่อให้การสนทนาออกรสชาติไม่น่า

เบื่อหน่าย

5. ไม่พูดถึงจุดอ่อน หรือปมด้อยของคู่สนทนา ซึ่งถือว่าการทำลายน้ำใจซึ่งกันและกันอย่างยิ่ง จึงจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงในขณะที่สนทนา

6. การออกเสียงถ้อยคำได้ชัดเจนและถูกต้องเพื่อแสดงถึงความเป็นผู้มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาไทย

7. ผู้ร่วมสนทนาทุกคนต้องมีความอดทนในการสนทนา จึงจะทำให้การสนทนาเบิยมลันไปด้วยไมตรีจิต

ใบความรู้เรื่อง ประวัติและความเป็นมาของว่าว

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 3

เรื่องภาษาพาสนุก

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

คำว่า “ว่าว” ในภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ (Kite) มีความหมายว่าเป็นเครื่องเล่นรูปต่าง ๆ มีไม้เบา ๆ เป็นโครงแล้วปิดด้วยกระดาษหรือผ้าบาง ๆ ปลอ่ยให้ลอยขึ้นในอากาศโดยมีเชือกหรือป่านยึดไว้ “ว่าว” เป็นสิ่งประดิษฐ์ที่มนุษย์ทำขึ้นมาเป็นการละเล่นเพื่อความบันเทิง และเพื่อประโยชน์อย่างอื่นมาเป็นเวลานานนับพันปีแล้ว โดยไม่ทราบกำเนิดที่แน่ชัดว่าว่าวเกิดขึ้นที่ชาติใดก่อนเป็นครั้งแรก แต่ที่นิยมเล่นกันมาก คือ ชาติในทวีปเอเชียทั้งนี้ เพราะลักษณะอากาศในภูมิภาคนี้อำนวยความสะดวกการเล่นว่าวด้วยมีท้องฟ้าแจ่มใส มีสายลมพัด สามารถส่งว่าวให้ขึ้นไปลอยในอากาศได้เสมอ

ประวัติความเป็นมาการเล่นว่าวในไทย

ว่าวในประเทศไทยนั้นเริ่มมีขึ้นในสมัยสุโขทัย(พ.ศ.1781-1981)จนเกิดตำนานความรักระหว่างพระร่วงหรือพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ซึ่งโปรดการเล่นว่าวมาก วันหนึ่งพระองค์ทรงเล่นว่าวในวัง สายป่านขาดลอยไปตกที่หลังคาบ้านพระยาเอื้อ พระองค์เสียดายว่าวมาก เมื่อถึงเวลากลางคืนจึงปลอมตัวเป็นคนสามัญชน ปีนออกจากวังไปเก็บว่าวที่บ้านพระยาเอื้อ เมื่อปีนขึ้นไปก็ได้พบกับพระยาเอื้อ มีลูกสาวสวยทำให้พระองค์เกิดความรักกับลูกสาวพระยาเอื้อ

ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ.1893-2310) การเล่นว่าวได้รับความนิยมมาก ตั้งแต่พระมหากษัตริย์เรื่อยมาจนถึงสามัญชน ในสมัยสมเด็จพระเทพราชาได้ใช้ว่าวในการสงคราม คือ ใช้ว่าวติดลูกระเบิดลอยขึ้นไปแล้วจุดไฟสายป่าน ทำให้ฝ่ายข้าศึกถูกระเบิดเสียหาย และการแข่งขันว่าวจุฬาและปักเป้าได้เกิดขึ้นในสมัยนี้ด้วย พระมหากษัตริย์จะทรงว่าวจุฬา ถ้าใครเล่นว่าวปักเป้าเข้ามาในเขตของพระองค์ก็จะถูกคว่ำลงมา และการพนันเรื่องว่าวก็เริ่มมีขึ้นแต่บัดนั้น

สมัยรัตนโกสินทร์ การเล่นว่าวยังเป็นที่นิยมกันมาก โดยในสมัยรัชกาลที่ 4 (พ.ศ.2394-2111) พระองค์ทรงมีพระบรมราชานุญาตให้ประชาชนเล่นว่าวได้ที่ท้องสนามหลวง ต่อมารัชกาลที่ 5 พ.ศ.2449 ได้มีการจัดการแข่งขันว่าวจุฬา-ปักเป้าชิงถ้วยทองคำพระราชทานที่พระราชวังดุสิต การแข่งขันนี้มีขึ้นเป็นประจำทุกปีจนถึงรัชสมัยของพระองค์ ต่อมาในช่วงปีสุดท้ายในรัชกาลที่ 6 (พ.ศ. 2453-2468) พระองค์ได้ทรงฟื้นฟูกีฬาว่าวมาอีกครั้งหนึ่ง

หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงได้มีการจัดแข่งขันกีฬาว่าวระหว่างว่าวจุฬากับปักเป้า ประจำปีขึ้นมาอีก แต่ก็มียันต้องว่างเว้นไปอีก เนื่องจากรัฐบาลไม่ส่งเสริม และว่าวเป็นสิ่งที่สร้างปัญหาเกี่ยวกับระบบการจ่ายไฟฟ้า เพราะว่าว่าวไปติดสายไฟ และเคยมีคนถูกไฟดูดตายก็มีมาก จึงทำให้การเล่นว่าวเสื่อมความนิยมลงไป และคนที่มียุุมิปัญญาด้านนี้เริ่มน้อยลง เด็กรุ่นใหม่ที่ไม่เล่นและทำว่าวเองก็เริ่มที่จะไม่มีให้เห็น

ฤดูกาลเล่นว่าวของไทย

มักจะมีขึ้นในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายนของทุก ๆ ปี เพราะจะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ หรือลมตะเภาพัดมาจากอ่าวไทย กล่าวกันว่าการเล่นว่าวมีถิ่นกำเนิดในประเทศจีน ไม่ต่ำกว่า 3,000 ปีมาแล้ว ในระหว่างการปกครองของราชวงศ์ฮั่น ทหารจีนทำว่าวโดยใช้ท่อนไม้ไผ่ผูกติดไว้แล้วปล่อยให้ลอยอยู่เหนือหัวข้าศึก เมื่อลมผ่านเข้าไปในท่อนก็ทำให้เกิดเสียงหวีด นำกลัว ทำให้ข้าศึกตื่นตระหนกและวิ่งหนีเอาตัวรอด

“ว่าว” สามารถทำขึ้นเองได้ง่าย ๆ จากไม้ไผ่และกระดาษสา นิยมเล่นทุกเพศทุกวัย วิธีการเล่นก็ง่าย เพียงให้ว่าวขึ้นไปปักป้ายอยู่บนท้องฟ้าก็เพียงพอ ส่วนการเล่นว่าวเพื่อแข่งขัน นิยมใช้ว่าวจุฬาและว่าวปักเป้า คู่ปรับตลอดกาลของการต่อสู้กลางเวหาของคนไทย เป็นว่าวที่มีชื่อเสียงที่สุดของชาติไทยอาจเรียกได้ว่าเป็นว่าวประจำชาติไทยเลยก็ได้ มีลักษณะโดดเด่นต่างจากชาติอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด ทั้งรูปร่างและการเคลื่อนไหวในอากาศ

“ว่าวจุฬา” มีขนาดโตกว่าปักเป้า บางตัวยาวถึง 2 เมตร มีลักษณะควาหัวแหลกไม่มีหางผูกคอกซุงที่อกทำให้สายไปมาได้ มีอาวุธคือ จ่าปา เป็นไม้เหลาโค้งประกบดินสายป่าน ต่อจากซุงลงมาสำหรับเกี่ยวว่าวปักเป้า

“ว่าวปักเป้า” มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ผูกคอกซุงที่อก และมีหางยาวไว้ถ่วงน้ำหนักที่มุมด้านล่างของตัวว่าว มีอาวุธคือ เหนียง เป็นห่วงป่านติดใต้คอกซุงลงมา เอาไว้คล้องตัวว่าวจุฬา สำหรับการทำว่าวจุฬาและว่าวปักเป้านั้น ต้องอาศัยฝีมือที่ประณีต มักนิยมใช้ไม้ไผ่สีสุกเท่านั้นในการทำโครงว่าว การคัดเลือกไม้ การคัดและเหลาไม้ การผูกว่าว แต่ละคนจะมีเคล็ดลับแตกต่างกันไป

ว่าวไทยมีการเล่นในทุก ๆ ภาค จะแตกต่างกันบ้างในลักษณะของว่าว กีฬาเล่นว่าว นอกจากผู้เล่นจะสนุกสนาน ผู้ชมก็ยังได้รับความเพลิดเพลินและตื่นตาตื่นใจ เพราะนี่คืออีกหนึ่งแห่งความภาคภูมิใจแห่งภูมิปัญญาของคนไทย ที่เราคนไทยควรช่วยกันรักษาสืบไป

ประเภทและชนิดของว่าว

ในประเทศไทยมีการแบ่งประเภทว่าวเป็น 2 ประเภท ใหญ่ๆ คือ

1) ว่าวแหง ได้แก่ว่าวที่ไม่มีความหนา มีแต่ส่วนกว้างและส่วนยาว เช่น ว่าวปักเป้า ว่าวจุฬา ว่าวอี๊ดมูม ว่าวแซงแซว ว่าวตุ้ยตุ้ย หรือว่าวรูปสัตว์ต่าง เช่น ว่าวงู ว่าวผีเสื้อ เป็นต้น

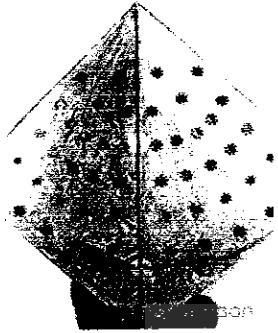
2) ว่าวภาพ ได้แก่ว่าวที่ประดิษฐ์ขึ้นในลักษณะพิเศษ เป็นรูปร่าง มีความกว้าง ความยาว และความหนา แบ่งออกเป็นประเภทย่อยๆ ได้ 3 ประเภท คือ

- ว่าวประเภทสวยงาม
- ว่าวประเภทความคิด
- ว่าวประเภทขบขัน

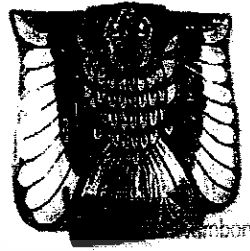

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

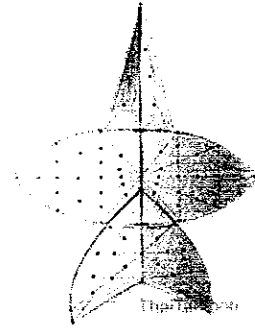
ตัวอย่างวาวที่นิยมเล่นในประเทศไทย

วาวปีกเป่า

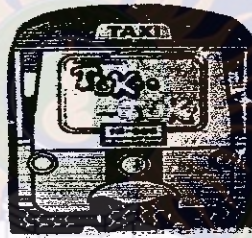
วาวนกชุกใหญ่

วาวจุฬา

วาวผีเสื้อ

วาวภาพรถตุ๊กตุ๊ก

วาวปลาเงิน ปลาทอง

วาวอินทรีใหญ่

วาวงู

วาวงู

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จ.สุรินทร์
MAHARAJABHUMI UNIVERSITY

ใบความรู้เรื่อง ลม

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่องภาษาพาสทูก
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

สภาพพื้นผิวโลกแต่ละแห่งแตกต่างกัน ทำให้ความสามารถในการดูดซับรังสีจากดวงอาทิตย์แต่ละพื้นที่ไม่เท่ากัน ปริมาณป่าที่ใบจะดูดรังสีได้ดีที่สุด ร่องลงมาคือพื้นดินและพื้นน้ำตามลำดับ เป็นผลให้อากาศที่อยู่เหนือพื้นที่ดังกล่าวมีอุณหภูมิและความกดดันต่างกัน และเกิดการเคลื่อนที่ของอากาศ

การเกิดลม

อากาศเมื่อได้รับความร้อนจะขยายตัวและหากบริเวณนั้นมีความกดดันอากาศต่ำ อากาศจะลอยตัวสูงขึ้น บริเวณที่มีอากาศเย็นกว่ามีความกดอากาศสูงกว่าจะเคลื่อนที่เข้ามาแทนที่อากาศร้อน ทำให้เกิด “ ลม ”

ชนิดของลม

1. ลมประจำภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก เช่น ลมที่พัดในซีกโลกใต้พัดจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปยังตะวันตกเฉียงเหนือ เรียกว่า “ ลมค้า ”
2. ลมประจำฤดู ได้แก่ ลมที่พัดเป็นประจำตามฤดูกาล ในประเทศไทยมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ
  - 1) ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เป็นลมที่พัดปกคลุมประเทศไทยระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม โดยมีแหล่งกำเนิดบริเวณความกดอากาศสูงในซีกโลกใต้ในแถบมหาสมุทรอินเดียมาสู่ประเทศไทย ทำให้มีเมฆมาก ฝนตกชุกทั่วไป
  - 2) ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นลมที่พัดปกคลุมประเทศไทยระหว่างเดือนตุลาคมถึงกุมภาพันธ์ มีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูงในซีกโลกเหนือแถบประเทศมองโกเลียและจีน จึงพัดเอามวลอากาศเย็นและแห้งเข้าปกคลุมประเทศไทย ทำให้ท้องฟ้าโปร่งอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้งทั่วไป โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภาคใต้จะมีฝนตกชุก โดยเฉพาะภาคใต้ฝั่งตะวันออก เนื่องจากมรสุมนี้นำความชื้นขึ้นจากอ่าวไทยเข้ามาปกคลุม

3) ลมประจำถิ่น ได้แก่ลมที่เกิดเฉพาะแห่ง ในฤดูร้อนกลางเดือนกุมภาพันธ์ จนถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งของประเทศไทยมีอากาศร้อนจัด เมื่อมีอากาศเย็นจากประเทศจีนพัดลงมาปะทะทำให้เกิดพายุ เรียกว่า พายุฤดูร้อน มีกำลังลมแรงเรียกว่าพายุดีเปรสชันทำความเสียหายแก่อาคารบ้านเรือน และต้นไม้หักโค่น

3. ลมประจำเวลา คือลมที่เกิดในช่วงเวลาที่ต่างกัน เช่น ในเวลากลางคืน อากาศเหนือพื้นดินเย็นกว่าอากาศเหนือพื้นน้ำ เนื่องจากพื้นดินคายความร้อนได้เร็วกว่า อากาศจึงเคลื่อนที่ออกจากฝั่งออกสู่ทะเล เรียกว่า ลมบก ในส่วนเวลากลางวันอากาศบนพื้นดินร้อนกว่าอากาศพื้นน้ำ เนื่องจากพื้นดินดูดความร้อนมากกว่าพื้นน้ำ อากาศจึงเคลื่อนที่จากพื้นน้ำเข้าสู่ฝั่งเราจึงเรียกว่า ลมทะเล

4. พายุหมุนเขตร้อน หรือไซโคลน หรือ ใต้ฝุ่น เกิดเหนือมหาสมุทรในเขตร้อน มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 100 กิโลเมตรขึ้นไป เกิดพร้อมกับลมที่พัดรุนแรงมาก โดยพัดเวียนเป็นวงทวนเข็มนาฬิกาในซีกโลกเหนือ ส่วนทางซีกโลกใต้พัดเวียนตามเข็มนาฬิกาเข้าสู่ศูนย์กลางพายุ มีความเร็วตั้งแต่ 118 กิโลเมตรต่อชั่วโมง (64 นอต) ขึ้นไป ความกดอากาศโดยทั่วไปต่ำกว่า 1,000 มิลลิบาร์ บางครั้งฝนตก พายุคะนอง

+++++

เพลง “ ว่าว ”

ว่าวที่เราชอบเล่น   เนื้อเย็น้องเคยเล่นว่าว

ว่าวน้อยที่ลอยสู่ดาว   ว่าวน้อยที่ลอยสู่ดาว

สองมือเราสาวเมื่อว่าวติดลม (ทวนอีกรอบ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการเรียนรู้ที่ 4 หน่วยการเรียนรู้เรื่องสรรค์สร้างงานเขียน
ช่วงชั้นที่ 3 ปีที่ 1 จำนวน 5 ชั่วโมง

แผน ๔ที่ / เนื้อหา	สาระภาษาไทย	สาระสังคมฯ	สาระวิทยา ศาสตร์	สาระศิลปะ
สรรค์สร้าง งานเขียน	สาระที่ 1 การอ่าน -อ่านในใจ -การจับใจความ และ การตอบคำถาม การ สรุปเรื่อง สาระที่ 2 การเขียน -การเขียนบรรยาย ภาพ สาระที่ 3 การฟัง การ ดูและการพูด -การพูดเล่าเรื่อง	สาระที่ 2 หน้าที่ พลเมือง วัฒน ธรรมและการ ดำเนินชีวิตใน สังคม -การปฏิบัติตน ตามบรรทัดฐาน ประเพณี วัฒน ธรรมและการ ยอมรับวัฒน ธรรม	สาระที่ 1 สิ่งมี ชีวิตกับกระบวน การดำรงชีวิต -กระบวนกร ทางวิทยาศาสตร์	สาระที่ 1 ทักษ ศิลป์ -การวาดภาพ ประเพณีในท้อง ถิ่น

แผนการเรียนรู้ที่ 4

Theme : สืบสานวัฒนธรรม
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
วันที่ 11 มกราคม 2549

เรื่อง สรรค์สร้างงานเขียน
จำนวน 5 ชั่วโมง
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

สอนโดย นางสาวสิรินาฏ กางโหล่น สาระภาษาไทย

นางสาวบัวหวาน สร้างนอก สาระวิทยาศาสตร์

นายพฤษัท แสนไสย สาระศิลปะ

นายพนม ขอนจันทร์ สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระสำคัญ

ประเพณี วัฒนธรรม ตลอดจนการดำรงชีวิตของผู้คนในชุมชนที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ เป็นเรื่องใกล้ตัวที่นักเรียนควรให้ความสนใจและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น แล้วนำมาประยุกต์ใช้กับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เป็นการสืบสานให้ดำรงอยู่กับชุมชน นักเรียนสามารถแสดงออกถึงความภาคภูมิใจได้หลายวิธี เช่น การพูด การวาดภาพ การประพาดคิดตามประเพณี ได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้ นำทาง

1. ระบุวัฒนธรรมและประเพณีในหมู่บ้านของตนได้
2. อภิปราย เปรียบเทียบวัฒนธรรมและประเพณีในสมัยก่อนและปัจจุบันได้
11. เห็นคุณค่าและชื่นชมต่อวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นได้
12. สามารถเรียบเรียงข้อมูลสำหรับการพูดเล่าเรื่องได้
13. สามารถเล่าเรื่องได้ด้วยความภาคภูมิใจและมีมารยาทในการพูด
14. ปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม
15. อภิปรายและวาดภาพระบายสีตามความคิดของผู้เรียนได้

สาระการเรียนรู้

สาระภาษาไทย

- การอภิปราย พูดเล่าเรื่อง

สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- การปฏิบัติตนตามบรรทัดฐาน ประเพณี และวัฒนธรรม

สาระศิลปะ

- การเขียนภาพ

สาระวิทยาศาสตร์

- กระบวนการทางวิทยาศาสตร์

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนคู่วิเคราะห์เกี่ยวกับประเพณีงานบุญคู่ของอำเภอเข็ญน้อยที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี นักเรียนร่วมกันอภิปรายกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นพร้อมแสดงความคิดเห็นว่านักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ต่อประเพณีนี้ พร้อมแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
2. นักเรียนและครูอภิปรายเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นแล้วให้นักเรียนในแต่ละหมู่บ้านร่วมกันอภิปรายโดยครูถามนักเรียนพร้อมกับทำลงในใบงานที่กำหนดให้
  - ในหมู่บ้านนักเรียนมีประเพณีวัฒนธรรมอะไรบ้าง
  - มีประเพณีใดบ้างที่สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน
3. นักเรียนแต่ละหมู่บ้านร่วมกันคิดวิเคราะห์ถึงประเพณีวัฒนธรรมที่สืบทอดมาจนถึงปัจจุบันและประเพณีใดที่ไม่ได้สานต่อ(ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น) แล้วนำมายกตัวอย่างหมู่บ้านละ 1 ประเพณี วิเคราะห์หาสาเหตุเบื้องต้นว่าเกิดอะไรขึ้น ในฐานะที่นักเรียนเป็นเยาวชนมีแนวคิดอย่างไรต่อประเพณีวัฒนธรรมดังกล่าว และผลที่เกิดขึ้นมีผลดีและผลเสียอย่างไร (ทำลงในใบงาน) โดยให้บันทึกเป็นแผนภาพ

ชื่อประเพณี / วัฒนธรรม.....

4. ครูแจกใบความรู้เรื่องหลักการพูดเล่าเรื่องให้นักเรียนศึกษาครูอธิบายประกอบ จากนั้นครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดตามใบงานและเตรียมการพูดเล่าเรื่องประเพณีวัฒนธรรมในหมู่บ้านของตนเอง ครูแจกเกณฑ์การประเมินการพูดเล่าเรื่องให้นักเรียนทราบ
5. ตัวแทนแต่ละหมู่บ้านออกมานำเสนอการพูดเล่าเรื่องให้เพื่อนฟัง ครูประเมินการพูดของนักเรียนตามเกณฑ์ที่แจ้งให้ทราบ

6. ครูเพิ่มเติมรายละเอียดของงานประเพณีสำคัญของอำเภอเป็ยน้อยคือประเพณีงานบุญคู่ พร้อมให้นักเรียนชมวีดิทัศน์การจัดงานบุญคู่อีกครั้งหนึ่ง

7. ให้นักเรียนวาดภาพเกี่ยวกับประเพณีในท้องถิ่นตามจินตนาการใส่ในสมุดวาดเขียน

8. เมื่อนักเรียนวาดภาพเสร็จแล้วให้เขียนบรรยายเล่าเหตุการณ์ประเพณีนั้น ๆ พร้อมกับวิธีการปฏิบัติคนตามประเพณีวัฒนธรรม

9. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปถึงความสำคัญเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น
สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. วีดิทัศน์ประเพณีบุญคู่

2. ใบความรู้

3. แบบประเมินการพูด

4. หนังสือพัฒนาการทางสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ประเพณี ,

วิถีชีวิต

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจใบงาน,ผลงาน

2. ประเมินจากการพูด

3. ตอบคำถาม

4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

5. ความสนใจ / ความกระตือรือร้น

กิจกรรมเสนอแนะ

.....
 .....
 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 ขั้เสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย
 .....
 .....

บันทึกหลังสอนการใช้แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ผลการสอน

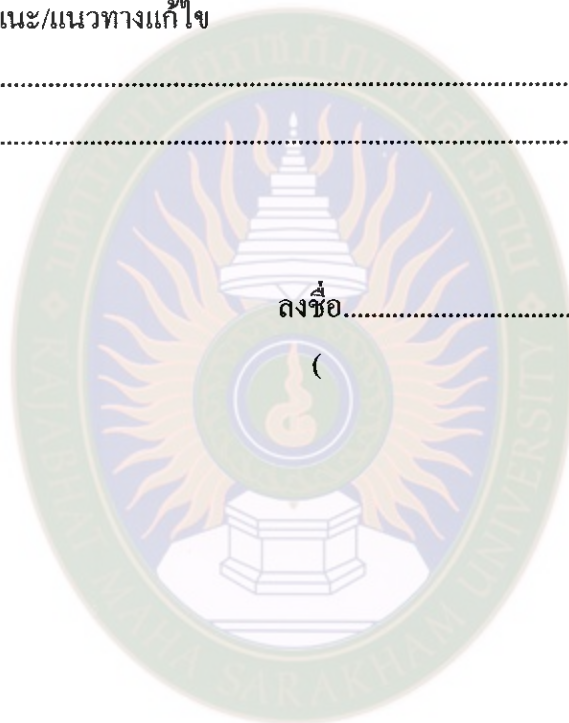
.....
.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
( )

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบความรู้เรื่อง การพูดเล่าเรื่อง

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 4

เรื่องสรรสร้างงานเขียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

การพูดเล่าเรื่อง

การเล่าเรื่อง เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของคนในสังคม เพราะสังคมของไทยทั่วไปเมื่อได้รู้ได้เห็นสิ่งใดก็มักจะบอกเล่าหรือถ่ายทอดสิ่งนั้นให้ผู้อื่นได้รับรู้

การเล่าประสบการณ์

การเล่าประสบการณ์ หมายถึง การเล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เล่า หรือเหตุการณ์ที่ผู้เล่าได้มีโอกาสหรือพบเห็นจากชีวิตประจำวัน จากการอ่าน ฯลฯ เหตุการณ์เหล่านั้นอาจเป็นไปได้ทั้งที่น่าตื่นเต้น น่ายินดี น่าขัน แต่ข้อสำคัญคือจะต้องเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และประทับใจผู้เล่ามากพอที่จะถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังได้

วิธีการเล่าประสบการณ์ มีขั้นตอนดังนี้

1. เตรียมเนื้อเรื่อง แม้ว่าการเล่าประสบการณ์จะเป็นการเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก็ตาม แต่การถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ทราบก็ควรมีลำดับเหตุการณ์ หรือมีข้อที่ชวนฟังติดตามตลอดจนแง่คิดไว้ด้วย มีวิธีการเตรียมเนื้อเรื่องดังนี้

- 1.1 เลือกเหตุการณ์ที่ประทับใจผู้เล่ามากที่สุดเพียงเหตุการณ์เดียว
- 1.2 เรียงลำดับเหตุการณ์ตามเวลาที่เกิด โดยเริ่มจากเหตุการณ์แรกไปสู่ตอนประทับใจและสรุปทิ้งท้ายเพื่อฝากความประทับใจไว้แก่ผู้ฟัง
- 1.3 เตรียมการใช้ภาษาให้สอดคล้องกับเรื่องที่จะเล่าใช้ภาษาง่าย ๆ ไม่ใช่ศัพท์
- 1.4 พิจารณาเรื่องให้เหมาะสมกับเวลา
- 1.5 เมื่อเตรียมเรื่องเรียบร้อยแล้ว ต้องมีการซักซ้อมการเล่าหลาย ๆ เทียวเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ตนเอง

2. วิธีเล่า ที่จะทำให้ผู้ฟังเกิดความประทับใจ มีดังนี้

- 2.1 เดินขึ้นสู่เวทีอย่างสง่างาม ด้วยความมั่นใจเมื่อถึงเวลาแล้วให้สร้างความสัมพันธ์ภาพทางใบหน้ากับผู้ฟังด้วยรอยยิ้ม (เล็กน้อย)
- 2.2 กล่าวคำปฏิสันถารกับผู้ฟัง (กราบเรียนคุณครูที่เคารพและสวัสดีผู้ฟังทุกท่าน)

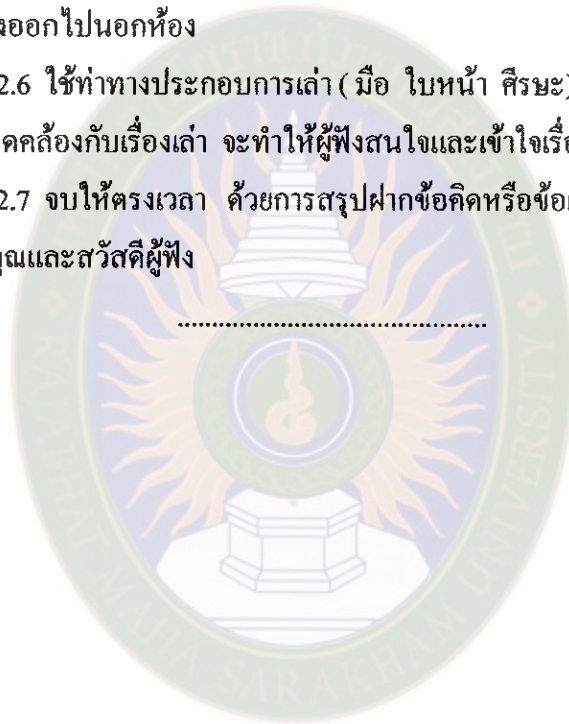
2.3 เริ่มเกริ่นนำเรื่อง เป็นการเรียกร้องความสนใจผู้ฟัง แล้วดำเนินเรื่องไปตามลำดับ

2.4 เสียงและน้ำเสียง เสียงต้องฟังได้ชัดเจน น้ำเสียงจะดัง-ค่อย-หนัก-เบา ให้เป็นไปตามเนื้อเรื่อง ใช้น้ำเสียงในการเล่าเหมือนกับการพูดคุยสนทนากัน อย่าเป็นแบบท่องจำหรือแบบอ่านหนังสือ จะทำให้ผู้ฟังเกิดความเบื่อหน่าย

2.5 ขณะทีเล่า สบตาต้องจับอยู่ที่ผู้ฟังทุกคน ถ้าผู้ฟังมีน้อย ให้สบตากับทุก ๆ คน (สบตาทีละคน) อย่างเป็นธรรมชาติ ห้ามมองในจุดใดจุดหนึ่ง หรือมองเพดานห้อง พื้นห้อง หรือมองออกไปนอกห้อง

2.6 ใช้ท่าทางประกอบการเล่า (มือ ใบหน้า ศีรษะ) อย่างเป็นธรรมชาติ ให้สื่อความหมายสอดคล้องกับเรื่องเล่า จะทำให้ผู้ฟังสนใจและเข้าใจเรื่องที่เล่าได้ดีขึ้น

2.7 จบให้ตรงเวลา ด้วยการสรุปฝากข้อคิดหรือข้อเสนอแนะแก่ผู้ฟังเสมอ พร้อมกล่าวขอบคุณและสวัสดิ์ผู้ฟัง

ตัวอย่างการเล่าประสบการณ์

สวัสดิ์จะทำนัฟซิง ฉันยังจำวันนั้นได้ แม้จะผ่านมานานแล้วก็ตาม วันที่ฉันรู้สึก ว่า ในโลกแห่งความฝันและวันที่เป็นจริง เรื่องราวทุกสิ่งต่างกันมากมาย ความทรงจำจากวัน นั้นยังคงแจ่มชัดอยู่ในหัวใจของฉันเสมอและตลอดไป

วันนั้นฉันต้องตื่นแต่เช้าเพื่อจะรีบเดินทางจากบ้านมาที่โรงเรียน เพื่อเพียงจะถูกด้อน ให้เข้าแถว จับมัดผมจุก แต่งหน้าให้เลอะเทอะ เอาป้ายข้อความตลก ๆ มาแขวนคอ ลอดซุ่ม เตี้ย ๆ เพื่อต้องการให้กลายเป็นหลัก "ฉันคิดผิดหรือเปล่า" ที่มารับน้องใหม่ในครั้งนี้ เด็ก เรียนอย่างฉันไม่เคยเห็นด้วยเลย โดยเฉพาะยังเป็นการรับน้องซึ่งฉันเห็นว่ามันช่างไม่มี ประโยชน์อะไรเอาเสียเลย นอกจากความเบื่อหน่ายจนอาจถึงความ โกรธแค้น ระหว่างรุ่นพี่ รุ่นน้อง ได้อีกด้วย ฉันผ่านจุดรับน้องแต่ละจุดอย่างซังกะตาย ทำทุกอย่างที่เขาให้ทำด้วยใจที่ ซัดแย้งว่า เฮ้อ ! ไร้สาระ กว่าทุกซุ่มจะจัดการรับน้องในช่วงกลางวันเสร็จ พระอาทิตย์ก็เริ่ม หุบแสงลง พวกเรามีเวลาเพียงชั่วโมงเศษ เพื่อจัดการกับร่องรอยต่าง ๆ ที่ผ่านมาตลอดวัน เวลาทุ่มตรงพวกเราไปพร้อมกันที่สนาม ที่นั่นมีบุฟเฟต์เล็ก ๆ ยังไม่มีอะไรดีขึ้นเรื่องความรู้สึก ของฉันที่มีต่อรุ่นพี่

รุ่นพี่มีการแสดงมาให้สนุกสนานร่วมกัน รวมถึงเกมต่าง ๆ จนเวลาผ่านไปประมาณ สี่ทุ่ม เราต่างก็แยกย้ายกันเข้านอน ด้วยความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าที่สะสมมาตลอดทั้งวัน มาตกใจตื่นอีกทีเมื่อรู้สึกว่ามีผ้าขนหนูมาผูกคอ มีเสียงอ่อนโยนกระซิบว่า " พี่มารับไป ผูกข้อมือรับขวัญ ไม่ต้องตกใจนะจ๊ะ เดี่ยวพี่จะพาไปเอง " ทุกคนถูกรุ่นพี่จูงมือพาไปที่ไหนสักแห่ง โดยที่ยังมีผ้าปิดตาอยู่ เมื่อถึงที่รับขวัญรุ่นพี่บอกให้เรานั่งจับมือกันเป็นวงกลม ฉันได้ยินเสียงดังกระหึ่มกึกก้องไปทั่วบริเวณนั้น พร้อม ๆ กันกับที่มีมือน้อย ๆ ค่อย ๆ บรรจง แก้วผ้าปิดตาออก ฉันหันไปมองรอบ ๆ ตัว มีรุ่นพี่รายล้อมพร้อมแสงเทียน พราวพร่างสว่างไสว พวกเรารุ่นน้องวงด้านในถูกทยอยเปิดตาทีละคนจนครบวง

ถ้าเธอเหนื่อยหนัก

หยุดพักเสียบก่อน

ถ่มตัวลงนอนแนบดักฉันนี่

จะหนาวจะร้อน จะคอยพัควี

หลับฝันถึงสิ่งดี

หลีกหนีสิ่งเลว

มาถึงตรงนี้ หลายต่อหลายคนเริ่มมีน้ำตาคลอ เมื่อฟังเพลงที่กลั่นออกมาจากใจรุ่นพี่ มันก็คือเพลงจากปากลิ้นๆ ที่ไม่ได้ปรุงแต่งด้วยเสียงดนตรีชิ้นใดเลย แต่มันช่างไพเราะเหลือเกินในความรู้สึกของฉัน น้ำใส ๆ เริ่มรินไหลผ่านร่องแก้มของอีกหลาย ๆ คน แต่ไม่มีใครสนใจ จะแตะจับน้ำตามันออกไป

เมื่อเพลงจบลง รุ่นพี่บอกให้พวกเราหันหน้าออกไปหารุ่นพี่คนนั่งตรงกัน และแจ้งว่านี่แหละพี่เสียงของเรา การเสียน้องจะกระทำกันในวันวิสาขบูชา โดยอยากจะได้น้องในลักษณะใดก็อธิบายกันและจับสลากเลขที่ของน้องไว้

พี่เสียงของฉันน่ารักมาก อ่อนโยน พาฉันไปแนะนำกับรุ่นพี่คนอื่น ๆ และรับการผูกข้อมือ พี่เสียงเป็นคนสุดท้ายที่ผูกข้อมือให้ฉัน น้ำตาเริ่มไหลออกมาแล้ว

รุ่นพี่กล่าวขอโทษเรื่องราวในช่วงกลางวันที่ผ่านมา มีเหตุผลว่า ในชีวิตจริง ๆ อุปสรรคที่เราพบเจอมันมีมากมายจริง ๆ และอุปสรรคทุกอย่างไม่ว่าจะอยู่ในรูปเหมือนการรับน้องในวันนี้ แต่มีอีกมากเหลือเกินที่แฝงอยู่ในเส้นทางชีวิต การแก้ปัญหาและความอดทนจึงเป็นสิ่งที่รุ่นพี่ต้องการที่จะสอนพวกเรา

ก่อนที่จะได้กลับไปนอนอีก ฉันได้ยินเสียงอ่อนโยนของพี่เสียง "ฝันดีนะคะ" ค่ะ ฉันนั้นฉันฝันดีตลอดคืน และไม่นึกเสียใจเวลาอีกเลย เพราะการรับน้องมันได้ให้อะไร ๆ เรามากมายจริง ๆ สวัสดิ์ค่ะ

(ปรับจาก เมตต์, "วันรับน้องใหม่" แพรวสุดสัปดาห์ ปีที่ 15, หน้า 122 อ้างถึง หนังสือภาษากับการสื่อสาร ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร 2540:136-137)

การเล่าเรื่องที่อ่าน

การอ่านเป็นการแสวงหาความรู้และประสบการณ์อย่างดีวิธีหนึ่ง แต่ในชีวิตประจำวันของเราในปัจจุบันมีเรื่องให้อ่านอยู่มากมาย ยากที่จะอ่านได้ทุกเรื่อง ฉะนั้นการเล่าเรื่องที่อ่านให้คนอื่นฟัง จึงเป็นสิ่งที่มิใช่ประโยชน์ต่อชีวิตคนไทยในปัจจุบัน

การเตรียมเนื้อเรื่อง

1. บอกความสำคัญหรือจุดมุ่งหมายในการเล่าเป็นการนำเรื่อง
2. บอกที่มาของหนังสือ ได้แก่ ชื่อ ผู้แต่ง ประเภทของหนังสือ (สารคดี บทความ นวนิยาย คำรา บทละคร เกร็ดความรู้ ขำขัน ฯลฯ)
3. เล่าเรื่องย่อของหนังสือพอสังเขป (เลือกเฉพาะจุดที่น่าสนใจ หรือนำประทับใจ)
4. จบตามเวลาที่กำหนด พร้อมสรุปทิ้งท้ายเพื่อฝากข้อคิดแก่ผู้ฟัง

วิธีเล่าเรื่องที่อ่าน ใช้วิธีการเดียวกันกับวิธีเล่าเรื่องประสบการณ์

ใบกิจกรรมเรื่องการพูดเล่าเรื่อง

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 4

เรื่องสรรสร้างงานเขียน

คำชี้แจง

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ถูกและทำเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ผิด

.....1. การพูดเล่าเรื่องนั้นอาจจำเป็นต้องเตรียมตัวล่วงหน้า รวมทั้งหาหลักฐาน

ข้อเท็จจริงมาประกอบการเล่าทุกครั้ง

.....2. ประสบการณ์ที่จะถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังนั้น ควรเป็นประสบการณ์ตรงที่เกิดกับตัวเอง ไม่ควรไปคัดลอกความรู้จากที่อื่นมาพูด

.....3. นิทานเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมา ไม่มีหลักฐานผู้เล่าจึงควรรหาข้อมูลให้แน่ชัดก่อนนำมาเล่า

.....4. การใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับระดับของผู้ฟังจะช่วยให้การพูดนั้นบรรลุจุดประสงค์ยิ่งขึ้น

.....5. ความจำอันแม่นยำ นับเป็นส่วนสำคัญในการเล่าเรื่อง

.....6. กลวิธีในการเล่าเรื่อง ถือเป็นพรสวรรค์ส่วนตัวของผู้เล่า ลอกเลียนแบบกันไม่ได้

ตอนที่ 2 ให้ผู้เรียนบอกขั้นตอนในการพูดเล่าเรื่องมาให้ละเอียด

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 3 ให้ผู้เรียนแต่ละหมู่บ้านเตรียมพูดเล่าเรื่องเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมที่แต่ละหมู่บ้านได้คัดเลือกไว้

กลุ่มบ้าน.....

ใบกิจกรรมเรื่องวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 4

เรื่องสรรสร้างงานเขียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละหมู่บ้าน ร่วมกันอภิปรายและตอบคำถามต่อไปนี้

1. ในหมู่บ้านของนักเรียนมีประเพณีและวัฒนธรรมอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. มีประเพณีใดบ้างที่สืบทอดมาถึงปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ถึงประเพณีและวัฒนธรรมในหมู่บ้านของตนเองที่ไม่ได้สานต่อ มาจนถึงปัจจุบันว่าเกิดจากสาเหตุอะไร และในฐานะที่ผู้เรียนเป็นเยาวชนมีแนวคิดอย่างไรต่อ ประเพณีดังกล่าว เกิดผลดีและผลเสียอย่างไร (หมู่บ้านละ 1 ประเพณี)

ชื่อประเพณี / วัฒนธรรม.....

สาเหตุที่ไม่ได้สานต่อเนื่องจาก

.....

.....

.....

.....

แนวคิดในการแก้ปัญหา

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลคือ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. ให้นักเรียนบอกวิธีการปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรม

.....
.....
.....
.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการเรียนรู้ที่ 5 หน่วยการเรียนรู้เรื่องปราสาทเขื่อนน้อย
ช่วงชั้นที่ 3 ปีที่ 1 จำนวน 5 ชั่วโมง

แผน ฯที่ / เนื้อหา	สาระภาษาไทย	สาระสังคมฯ	สาระวิทยา ศาสตร์	สาระศิลปะ
ปราสาท เขื่อนน้อย	สาระที่ 1 การอ่าน -ประวัติปราสาท เขื่อนน้อย สาระที่ 2 การเขียน -การเขียนบันทึก การสรุปใจความ สาระที่ 3 การฟัง การ ดูและการพูด -ฟังการบรรยาย -การเข้าชม -การสนทนา -การนำเสนอด้วย การพูด	สาระที่ 2 หน้าที่ พลเมือง วัฒน ธรรม และการ ดำเนินชีวิตใน สังคม - โบราณสถาน โบราณวัตถุ -การปฏิบัติตนใน การดูแลสาธารณ ประ โยชน์ สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ -สถานที่ท่องเที่ยว	สาระที่ 4 -การอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	สาระที่ 1 ทัศน ศิลป์ -วาดภาพ ปราสาทเขื่อน น้อย

แผนการเรียนรู้ที่ 5

Theme : สถานที่สำคัญ
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
วันที่ 18 มกราคม 2549

เรื่อง ปราสาทเขื่อนน้อย
จำนวน 5 ชั่วโมง
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

สอนโดย นางสาวสิรินาฏ กางโหลน สาระภาษาไทย

นางสาวบัวหวาน สร้างนอก สาระวิทยาศาสตร์

นายพฤษัท แสนไสย สาระศิลปะ

นายพนม ขอนจันทร์ สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระสำคัญ

การศึกษาเรียนรู้ภูมิหลังความเป็นมาของท้องถิ่นของตนเอง นับเป็นความภาคภูมิใจอย่างหนึ่ง ซึ่งปราสาทเขื่อนน้อย เป็นโบราณสถานที่น่าสนใจที่ไม่ได้ ซึ่งบรรพบุรุษได้สร้างไว้ มีอายุมากกว่า 1,000 ปี และเป็นโบราณสถานที่ชาวอำเภอเขื่อนน้อยและอำเภอใกล้เคียงเคารพสักการะ ชนรุ่นหลังควรช่วยกันอนุรักษ์และรู้จักการปฏิบัติตนในการดูแลรักษาโบราณสถานและสิ่งแวดล้อมในชุมชนด้วยความภาคภูมิใจ

การเรียนรู้ภาษาที่ถูกต้อง นำไปใช้สื่อสารให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวปราสาทเขื่อนน้อย เห็นคุณค่าของท้องถิ่น สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและอนุรักษ์ไว้ด้วยความภาคภูมิใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสำคัญของปราสาทเขื่อนน้อยได้
2. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและในการอนุรักษ์ศิลปทอมนรดกของท้องถิ่น
3. รับสารและจับประเด็นสำคัญจากการฟังและการดูได้
4. มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด
5. พูดบรรยายถึงความรู้ที่ชื่นชมและประชาสัมพันธ์และเชิญชวนอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวได้
6. รู้และเข้าใจความเป็นมาของโบราณสถานปราสาทเขื่อนน้อย
8. อภิปรายถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้
9. พுகนำเสนอและวาดภาพปราสาทเขื่อนน้อย

สาระการเรียนรู้

สาระภาษาไทย

- ประวัติโบราณสถาน (ปราสาทเขื่อนน้อย)
- การเขียนบันทึก
- การฟังบรรยาย
- การสนทนา
- การพูดนำเสนอ

สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

- การปฏิบัติตนในการดูแลสาธารณประโยชน์
- โบราณสถาน โบราณวัตถุ
- สถานที่ท่องเที่ยว

สาระศิลปะ

- การวาดภาพ

สาระวิทยาศาสตร์

- การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

กิจกรรมการเรียนรู้

ศึกษาในห้องเรียน

1. ครูสนทนาเกี่ยวกับความสำคัญของท้องถิ่นในอำเภอเขื่อนน้อย ว่ามีอะไรบ้าง แต่ละแห่งมีความสำคัญอย่างไรและมีที่มาที่ไปอย่างไร และควรศึกษาการเรียนรู้เรื่องอะไร และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
2. นักเรียนศึกษาประวัติปราสาทเขื่อนน้อยจากใบความรู้ ครูอธิบายประกอบ
3. ครูสนทนากับนักเรียนในเรื่องการเดินทางไปยังปราสาทเขื่อนน้อยในเรื่องต่อไปนี้
  - การปฏิบัติตนในการเดินทาง
  - การใช้เวลาในการศึกษาแหล่งเรียนรู้
  - การปฏิบัติตนและมารยาทในการรับฟังคำบรรยายจากวิทยากร
  - การปฏิบัติตนในการชมปราสาทเขื่อนน้อย
  - การทำกิจกรรมตามใบงาน
4. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 9 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เพื่อเข้าชมปราสาทเขื่อนน้อย และส่งตัวแทนกลุ่มมารับเอกสารที่ต้องทำในใบกิจกรรม (แบบบันทึกการประชุม,แบบสอบถาม)

ถามความคิดเห็น และ ใบบกกิจกรรมบูรณาการเรื่องปราสาทเขื่อนน้อยและกระดาศาเพื่อวาดรูป
ปราสาทเขื่อนน้อยโดยการประมวลความรู้ที่ได้เป็นภาพพร้อมสีเขียน)

ศึกษานอกสถานที่

5. นักเรียนและครุร่วมเดินทางไปยังแหล่งเรียนรู้ปราสาทเขื่อนน้อย
6. ครูแนะนำวิทยากรท้องถิ่น
7. วิทยากรท้องถิ่นแนะนำตัวเองในเรื่องประวัติ /การทำงานพอสังเขป
8. วิทยากรเล่าประวัติปราสาทเขื่อนน้อย
  - ความเป็นมา ความเป็นอยู่ของชุมชน
  - นำนักเรียนไปศึกษา สภาพ ที่ตั้งของปราสาทเขื่อนน้อย
10. นักเรียนฟังคำบรรยายและจดบันทึก สรุปใจความสำคัญ
11. วิทยากรเปิด โอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
12. หลังจากชมปราสาทเขื่อนน้อยแล้วให้นักเรียนจดบันทึกข้อมูลจากแหล่งข้อมูลใน

ใบบกกิจกรรม

13. นักเรียน ครู วิทยากรร่วมกันแสดงความคิดเห็นและช่วยกันสรุปหลังจากเสร็จ
กิจกรรมการชมปราสาทเขื่อนน้อย
14. นักเรียนแต่ละกลุ่มแยกย้ายกันไปทำกิจกรรมตามใบงาน
15. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานที่ได้โดยนำภาพวาดที่สรุปองค์ความรู้ที่ได้
โดยมีตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอสมาชิกในกลุ่มช่วยกันตอบคำถาม
16. นักเรียนและครุร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่องปราสาทเขื่อนน้อย

สื่อ /แหล่งเรียนรู้

1. ปราสาทเขื่อนน้อย
2. วิทยากร
3. ใบบความรู้
4. ใบบกิจกรรม
5. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน
6. แบบประเมินการทำงาน
7. กระดาศา
8. สีเขียน
9. แบบประเมินการพูด

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการทำงาน

2. ตรวจงาน

กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....

ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

บันทึกหลังสอนการใช้แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ผลการสอน

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
( )

ใบความรู้เรื่องปราสาทเป็อยน้อย

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 5

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่องปราสาทเป็อยน้อย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

ปราสาทเป็อยน้อย

ปราสาทเป็อยน้อย เป็นเทวสถานศักดิ์สิทธิ์ของเขมร สร้างขึ้นเมื่อราว 1,000 ปีก่อน ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยซัว ตำบลเป็อยน้อย จังหวัดขอนแก่น แม้จะอยู่ห่างไกลจากศูนย์กลางจักรา เขมร โบราณมาก แต่ก็ยังคงเอกลักษณ์และลักษณะทางสถาปัตยกรรมต้นแบบไว้อย่างครบถ้วน ทั้งแสดงให้เห็นว่าการขยายอิทธิพล มิได้จำกัดอยู่เพียงบริเวณอีสานตอนล่าง แต่แพร่ขึ้นมาถึง อีสานตอนบนของไทยด้วย

วัฒนธรรมเขมร โบราณชื่อกันและศรัทธาในการบวงสรวงเทวดา เทพเจ้าในศาสนา ฮินดูอย่างเคร่งครัด ปราสาทหินจำนวนมากจึงถูกสร้างขึ้นเพื่อถวายแด่พระองค์ ด้วยการอุทิศ แรงกาย แรงใจ และระยะเวลาอันยาวนาน จนสถานที่บางแห่งสร้างไม่เสร็จภายในชั่วอายุคน หนึ่ง ๆ

ปราสาทเป็อยน้อย คือหนึ่งในการสร้างสรรค์จากพลังศรัทธานั้น ตั้งจารึกอักษรขอม โบราณที่สลักอยู่บนเสากรอบประตูด้านหน้าของปราสาทประธาน มีชื่อว่า มุนีสวันคยะ พระฤาษีไวคัมปยะ และการเซ่นบวงสรวงบูชาแด่องค์มหาเทพ

ลักษณะและตำแหน่งขององค์ประกอบภายในปราสาท ล้วนถูกต้องตามคติความเชื่อ เรื่องระบบจักรวาล ปราสาทประธานเปรียบเสมือนภูเขาพระสุเมรุ สถานที่ประทับของเทพเจ้า ตั้งอยู่เป็นศูนย์กลาง ยกพื้นสูงและมีขนาดใหญ่กว่าปราสาทบริเวณด้านข้าง ก่อรอบด้วยศิลาแรง เป็นแนวกำแพง แทนความหมายของสัตคบริพันธ์บรรพต หรือเขาทั้ง 7 ที่รายล้อมเขาพระ สุเมรุ และมีแม่น้ำไหลหล่อเลี้ยงอยู่ ณ เชิงภูเขา สื่อด้วยการสร้างสระน้ำรูปตัว U 2 สระ โอบรอบปราสาทนอกแนวกำแพง คูคล้ายกรอบเส้นสี่เหลี่ยมที่ถูกแยกเป็น 2 ส่วน ด้วยการเว้น ช่องว่างสำหรับทางเดินเข้าออกประตูซุ้ม ที่เรียกว่า โคปุระ ลักษณะเป็นห้องสี่เหลี่ยมย่อมุม อยู่กึ่งกลางกำแพงทั้งด้านหน้าและด้านหลังของตัวปราสาท

นอกจากความรู้สึกเชิงขัง มันคง ด้วยรูปทรงของปราสาทและวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง คือ อิฐ หิน ทราช และศิลาแลงแล้ว ภาพสลักอย่างประณีต บรรจงด้วยเรื่องราวของเทพเจ้า ในคัมภีร์ทางศาสนา ยังนับเป็นสิ่งพิเศษ ที่ช่วยเพิ่มมนต์ขลัง และทำให้เราทราบถึงคตินิยมทาง ศาสนาและอายุสมัย โดยพิจารณาจากเรื่องราวและลวดลายที่ปรากฏบนเครื่องประกอบ

ปราสาท เช่น ทับหลัง และหน้าบัน อันแสดงถึงเอกลักษณ์ของศิลปะเขมรที่กำเนิดในช่วงพุทธศตวรรษที่ 16 – 17 แบบปาปวน – นครวัด

เสน่ห์ของปราสาทเขื่อนน้อย มิใช่ความยิ่งใหญ่อลังการ แต่เป็นความสงบด้วยธรรมชาติ แบบชนบทรอบตัว ไม่คับคั่ง จอแจ การเยี่ยมชมโบราณสถาน บางครั้ง ก็ไม่จำเป็นต้องมาแบบความรู้แน่นสมอง เพียงแค่ได้มาพบเห็น สัมผัส อารยธรรม ความเก่าแก่ที่คนโบราณสร้างไว้ก็เป็นความสุขได้ในรูปแบบหนึ่ง แต่หากรู้ถึงข้อมูลภูมิหลังก็จะเข้าใจมากกว่าขึ้นความยึดมั่น และศรัทธาในศาสนาของคนสมัยก่อนนั้นลึกซึ้งและมากมายเพียงใด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบกิจกรรมเรื่องปราสาทเป็ยน้อย

กลุ่มที่.....

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 5

เรื่องปราสาทเป็ยน้อย

คำชี้แจง ใบงานจะมีด้วยกันทั้งหมด 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 กิจกรรมการฝึกเป็นนักประวัติศาสตร์

1. นักเรียนศึกษา ค้นคว้า ประวัติศาสตร์ของแหล่งโบราณสถาน ปราสาทเป็ยน้อย

นักเรียนจะเริ่มค้นการศึกษาอย่างไร

ข้อสงสัย / คำถาม

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

2. จากคำถามที่นักเรียนสงสัย นักเรียนใช้หลักฐานหรือร่องรอยใดบ้างที่จะนำมาช่วยในการหาคำตอบ

ข้อสงสัย / คำถาม

หลักฐาน

.....	.....
.....	.....
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	.....
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY	.....
.....	.....
.....	.....

3. นักเรียนสามารถบอกอายุของสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างไร

ค้นคว้าจากเอกสารระบุว่ามีความอายุ.....ปี

จากหลักฐาน.....

อายุของหลักฐาน.....

4. ให้นักเรียนเขียนสรุปการศึกษาครั้งนี้ว่า

4.1 ข้อสงสัย

.....
.....
.....

4.2 หลักฐาน

.....
.....
.....

4.3 อายุ

.....
.....
.....

4.4 การตัดสินใจที่น่าเชื่อถือ

.....
.....
.....

4.5 สรุปจากการศึกษาครั้งนี้ว่า

.....
.....
.....

5. นักเรียนเขียนแผนผังที่ตั้งของโบราณสถานปราสาทเขื่อนน้อย

.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการเรียนรู้ที่ 6 หน่วยการเรียนรู้เรื่องดอกตะแบก
 ช่วงชั้นที่ 3 ปีที่ 1 จำนวน 5 ชั่วโมง

แผน ๑ที่ / เนื้อหา	สาระภาษาไทย	สาระสังคมฯ	สาระวิทยาศาสตร์	สาระศิลปะ
ต้นตะแบก	สาระที่ 2 การเขียน -การเขียนบรรยาย เขียนบันทึกข้อมูล รายงาน	สาระที่ 4 ประวัติ ศาสตร์ -ลักษณะทั่วไป ของดอกตะแบก	สาระที่ 1 สิ่งมี ชีวิตกับ กระบวนการ ดำรงชีวิต -ส่วนประกอบ และหน้าที่ของ ส่วนประกอบ ต่าง ๆ ของดอก ตะแบก	สาระที่ 1 ทักษะ ศิลป์ -วาดภาพดอก ตะแบก

แผนการเรียนรู้ที่ 6

Theme : สถานที่สำคัญ

เรื่อง คอกตะแบก

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 5 ชั่วโมง

วันที่ 18 มกราคม 2549

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

สอนโดย นางสาวสิรินาถ กางโหล่น สาระภาษาไทย

นางสาวบัวหวน สร้างนอก สาระวิทยาศาสตร์

นายพฤษ สนั่นไสย สาระศิลปะ

นายพนม ขอนจันทร์ สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระสำคัญ

อำเภอเปือยน้อย เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดขอนแก่น ห่างจากตัวจังหวัดขอนแก่น 77 กิโลเมตร ซึ่งอำเภอเปือยน้อยเป็นอำเภอที่มีสถานที่ท่องเที่ยวและมีดอกไม้ประจำอำเภอคือ คอกตะแบก ซึ่งต้นตะแบกถือว่าเป็นไม้ที่เป็นสิริมงคล ใช้ปลูกเพื่อประดับบ้านเรือนและเป็นไม้มงคล ดอกของต้นตะแบกมีสีม่วงอ่อนสวยงามจึงทำให้ต้นตะแบกเป็นต้นไม้ประจำอำเภอเปือยน้อย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เขียนบรรยายตามลำดับขั้นตอนได้
2. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเนื้อเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล
3. บอกรูปร่างลักษณะของส่วนต่าง ๆ ของคอกตะแบกได้
4. บอกหน้าที่และส่วนประกอบของคอกตะแบกได้
5. บอกถึงลักษณะทั่วไปของคอกตะแบกได้
6. วาดภาพคอกตะแบกได้

สาระการเรียนรู้

สาระภาษาไทย

-การเขียนบรรยายเขียนบันทึกข้อมูลรายงาน

สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

-ลักษณะทั่วไปของคอกตะแบก

สาระวิทยาศาสตร์

-ส่วนประกอบและหน้าที่ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของดอกตะแบก

สาระศิลปะ

-วาดภาพดอกตะแบก

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียนให้ได้ว่าคำว่า ดอกไม้ แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกชื่อดอกไม้ แล้วถามนักเรียนว่าดอกไม้ประจำอำเภอเป็ยน้อยคือดอกอะไร ดอกไม้แต่ละชนิดมีส่วนประกอบเหมือนกันหรือต่างกันหรือไม่ อย่างไร เพื่อเข้าสู่การทำกิจกรรม
2. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 9 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เพื่อศึกษาวิธีการทำกิจกรรมที่ 1 ในเรื่องส่วนประกอบของดอกไม้ในชุดกิจกรรม
3. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามก่อนการทำกิจกรรมดังนี้
  - กิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์อะไร
  - นักเรียนคิดว่าดอกไม้แต่ละชนิดมีส่วนประกอบเหมือนกันหรือไม่อย่างไร
  - ในการศึกษาละอองเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมีย นักเรียนใช้อุปกรณ์ชนิดใดในการช่วยสังเกต

จากนั้นให้นักเรียนตอบคำถามในชุดกิจกรรม

4. ให้นักเรียนทำการทดลอง สังเกต และนำเสนอหน้าชั้นเรียน (เป็นกลุ่ม)
5. ให้นักเรียนบันทึกผลการทดลอง ในตาราง รูปร่างลักษณะของส่วนประกอบของดอกตะแบก ในชุดกิจกรรม
6. หลังจากนักเรียนนำเสนอผลการทำกิจกรรมแล้ว ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป โดยครูให้นักเรียนสังเกตผลการนำเสนอของแต่ละกลุ่มว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร แล้วครูใช้คำถามหลังทำกิจกรรมดังนี้
  - ดอกไม้แต่ละชนิดมีส่วนประกอบเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร
  - ดอกไม้แต่ละชนิดมีส่วนประกอบครบถ้วน ชนิดใดมีส่วนประกอบไม่ครบถ้วน
  - ละอองเรณูของดอกไม้แต่ละชนิดเหมือนกันหรือไม่ อย่างไร
  - สรุปผลการทดลอง
  - ที่บ้านของนักเรียนมีดอกไม้อะไรบ้าง และเป็นดอกชนิดไหน

- ให้นักเรียนอธิบายความหมายของคำต่อไปนี้
  - ดอกครบส่วน
  - ดอกไม่ครบส่วน
  - ดอกสมบูรณ์เพศ
  - ดอกไม่สมบูรณ์เพศ

จากนั้นให้นักเรียนตอบคำถามในชุดกิจกรรม

7. ครูให้ความรู้เกี่ยวกับดอกไม้เพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของดอกครบส่วน ดอกไม่ครบส่วน ดอกสมบูรณ์เพศและดอกไม่สมบูรณ์เพศ

8. ให้นักเรียนศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับดอกไม้ในชุดกิจกรรม และครูใช้คำถามเพิ่มเติมดังนี้

- พืชทุกชนิดมีดอกจริงหรือไม่ อย่างไร
- พืชทุกชนิดมีลำต้นอยู่บนดินจริงหรือไม่ อย่างไร
- นักเรียนคิดว่าพืชมีประโยชน์ต่อสิ่งมีชีวิตอย่างไรบ้าง
- พืชใช้ส่วนใดในการสังเคราะห์ด้วยแสง

จากนั้นนักเรียนตอบคำถามในชุดกิจกรรม

9. ครูแจกใบความรู้เรื่องลักษณะทั่วไปของต้นตะแบกและใบความรู้เรื่องการเขียนบรรยาย ให้นักเรียนศึกษา ครูอธิบายประกอบ

10. ให้นักเรียนทำงานเป็นรายบุคคล โดยให้วาดภาพดอกตะแบกให้ครบส่วนพร้อมกับระบายสีให้สวยงาม และให้เขียนคำบรรยายได้ภาพส่งครู
ชื่อ / แหล่งเรียนรู้

1. ต้นตะแบกและต้นไม้อื่นๆ / ดอกไม้อื่นๆ
2. เอกสารประกอบการเรียน
3. ใบความรู้ ใบกิจกรรม
4. เว็บไซต์ที่น่าสนใจ

- www/google.com.
- www/chaiyo.com.
- www/sanook.com.
- www/thaimail.com.

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจใบงาน, ผลงาน
2. ประเมินจากการพูด
3. ตอบคำถาม, ซักถาม
4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
5. ความสนใจ / ความกระตือรือร้น
6. การทำงานกลุ่ม / รายบุคคล

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

บันทึกหลังสอนการใช้แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ผลการสอน

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

( )

ใบความรู้เรื่องต้นตะแบก

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 6
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่องต้นตะแบก
 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

ลักษณะทั่วไป

ตะแบกเป็นพรรณไม้ยืนต้นขนาดกลางและใหญ่ ลำต้นสูงประมาณ 10 – 25 เมตร โคนต้นเป็นพูเป็นเหลี่ยมผิว เปลือกมีสีเทาปนน้ำตาลอ่อน ผิวเปลือกค่อนข้างเรียบมีรอยขรุขระเป็นหลุมตื้น ๆ เกิดสะเก็ดเป็นแผ่นบาง ๆ มีเปลือก ใบเดี่ยวออกตามกิ่งก้าน ปลายยอดลักษณะใบมนขอบขนาน เนื้อในหนา ผิวเกลี้ยงเรียบเป็นมัน ขนาดใบกว้างประมาณ 8 – 10 เซนติเมตร ยาวประมาณ 10 – 14 เซนติเมตร ออกดอกเป็นช่อยาว ลักษณะดอกมีกลีบรอบดอกเป็นรูปถ้วยเชื่อมติดกับดอก มีกลีบดอกประมาณ 5-7 กลีบ ริมขอบกลีบจะย่นบาง ดอกมีสีม่วงอ่อน ขนาดผลยาวประมาณ 2-3 เซนติเมตร ผลเมื่อแก่จะแตกเป็นเลี้ยว 6 เลี้ยว ภายในผลมีเมล็ดเล็ก ๆ การเป็นมงคล

คนไทยโบราณเชื่อว่า บ้านใดปลูกต้นตะแบกไว้ประจำบ้านจะทำให้มีฐานะสูงขึ้น และมีความมั่นคง แข็งแรง เพราะแบก คือ การแบกไว้ไม่ให้ตก สามารถยกขึ้นไว้ให้สูงไม่ให้ตกต่ำ ดังนั้นจึงมีแรงมาก บางคนเรียกต้นตะแบกว่าเสลา หมายถึงความแข็งแรง แรงแข็งแกร่ง เหมือนกับหิน นอกจากนี้ ยังมีคนโบราณเรียกต้นตะแบกว่าตนอินทนิล ซึ่งมีความหมายว่า พระอาทิตย์ ผู้เป็นใหญ่ในสวรรค์ ซึ่งมีอิทธิฤทธิ์มากซึ่งช่วยคุ้มครองปวงชนทั้งโลก ดังนั้นต้นตะแบกจึงเป็นไม้มงคลนาม

ตำแหน่งที่ปลูกและผู้ปลูก

เพื่อเป็นสิริมงคลแก่บ้านและผู้อาศัย ควรปลูกต้นตะแบกไว้ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ปลูกควรปลูกในวันเสาร์ เพราะโบราณเชื่อว่าการปลูกไม้เพื่อเอาคุณทั่วไปให้ปลูกในวันเสาร์ถ้าจะให้เป็นมงคลยิ่งขึ้นผู้ปลูกควรเป็นผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือและเป็นผู้ที่ประกอบคุณงามความดีก็เป็นสิริมงคลยิ่งนัก

ใบความรู้เรื่องการเขียนบรรยาย

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 6
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่องต้นตะแบก
 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

หลักการเขียน

ในการฝึกการเขียน เราต้องเข้าใจหลักการเขียนอันจะทำให้สามารถเขียนได้ดี และสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. เลือกใช้คำที่สื่อความหมายได้แจ่มแจ้ง ชัดเจน ใช้ถ้อยคำกะทัดรัด เหมาะสมกับระดับของผู้อ่าน และรูปแบบการเรียน
2. เขียนตัวอักษรใช้ชัดเจน อ่านง่าย ขนาดตัวอักษรเหมาะสม ไม่เล็กหรือใหญ่เกินไป
3. อักษรวิธถูกต้อง ได้แก่ การสะกดคำ การวางเครื่องหมายวรรคตอน สระวรรณยุกต์ได้ถูกตำแหน่ง
4. ประโยคที่ใช้ต้องมีความกระชับ ชัดเจน ไม่คลุมเครือหรือเยิ่นเย้อ วากวน
5. เว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง เหมาะสม
6. เมื่อต้องนำเสนอข้อคิดหรือขึ้นตอนใหม่ย่อหน้าใหม่ ให้สัมพันธ์กับย่อหน้าที่มีมาก่อน

มารยาทในการเขียน

1. เขียนเฉพาะเรื่องและผู้เขียนถนัดและรู้จริง หรือเขียนเฉพาะเรื่องที่ค้นคว้าข้อมูลได้ครบถ้วน และถูกต้องแล้วเท่านั้น
2. เขียนเรื่องที่เป็นประโยชน์ นำความรู้ ให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ทั้งบันเทิงคดี และสารคดี
3. ไม่เขียนเพื่่มุ่งเน้นทำลายผู้อื่น หรือเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง
4. ไม่เขียนด้วยอารมณ์หรืออคติที่ปราศจากเหตุผล
5. ควรเขียนอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลเสมอเพื่อเป็นการให้เกียรติเจ้าของข้อมูลนั้น ๆ

การเขียนบรรยาย

การเขียนบรรยาย ได้แก่ลักษณะการเรียบเรียงภาษาพูดหรือภาษาเขียนเพื่อเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การเขียนบรรยาย มี 2 รูปแบบ คือ การเขียนบรรยายธรรมดา มีลักษณะเป็นการเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ไปตามลำดับเวลาที่เกิดขึ้น และการเขียนแบบมีโครงเรื่อง ซึ่งไม่จำเป็นต้องเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ตามลำดับเวลา โดยใช้หลักวรรณศิลป์ให้สอดคล้องกับลักษณะของโครงเรื่อง (plot) และประเภทของเนื้อเรื่องตามที่ผู้เขียนกำหนดไว้

การเขียนบรรยายแบบธรรมดา ซึ่งคำนึงถึงลำดับเวลาของเนื้อเรื่องเป็นสำคัญ ใช้กับเรื่องหรือเหตุการณ์ที่เป็นจริงตามที่ผู้เขียนรู้เห็นหรือมีประสบการณ์ด้วยตนเอง เช่น บันทึกรายวัน บันทึกการเดินทาง รายงานเหตุการณ์ข่าวในหนังสือพิมพ์ เรื่องเล่า อัดชีวประวัติ คำนาน ประวัติศาสตร์

การเขียนบรรยายแบบมีโครงเรื่อง ซึ่งพิจารณาลำดับเนื้อเรื่องตามที่ผู้เขียนเห็นสมควร ใช้กับเรื่องที่คุณเขียนคิดขึ้นเอง เพื่อให้เป็นเรื่องบันเทิงคดี เช่น เรื่องเล่า นิทาน นิยาย เรื่องสั้น นวนิยาย บทละคร

กลุ่มที่.....

ใบกิจกรรมเรื่องดอกตะแบก

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 6

เรื่องดอกตะแบก

.....

ส่วนประกอบของดอก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกส่วนประกอบของดอกและชนิดของดอกไม้ได้
2. อธิบายลักษณะของส่วนประกอบแต่ละส่วนได้
3. บอกชนิดของดอกไม้ได้

วิธีทำ

1. นักเรียนสังเกตดอกตะแบกและดอกไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น ดอกพุทธรักษา ดอกมะละกอ
ตัวผู้ และดอกมะละกอตัวเมีย
2. แกะส่วนประกอบของดอกออกทีละส่วน
3. เปรียบเทียบส่วนประกอบแต่ละส่วนของดอกไม้
4. ใช้ใบมีดผ่าเกสรตัวเมียตามยาว สังเกตรังไข่และไข่อ่อน โดยใช้แว่นขยาย
5. ใช้ปลายเข็มหมุดเขี่ยอับละอองเรณูให้แตกออก สังเกตละอองเรณูด้วยกล้อง

จุดทรรศน์

* คำถามก่อนทำกิจกรรม *

1. กิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์อะไร
- .....

2. นักเรียนคิดว่าดอกไม้แต่ละชนิดมีส่วนประกอบเหมือนกันหรือไม่ อย่างไร
- มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- .....

3. ในการศึกษาละอองเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมีย นักเรียนใช้อุปกรณ์ชนิดใดในการ

สังเกต

.....

ตาราง รูปร่างลักษณะของส่วนประกอบของดอกไม้ชนิดต่าง ๆ

รูปดอกไม้ชนิดต่าง ๆ	รูปร่างลักษณะของส่วนประกอบต่าง ๆ			
	กลีบเลี้ยง	กลีบดอก	เกสรตัวผู้	เกสรตัวเมีย

* คำถามหลังทำกิจกรรม *

1. ดอกไม้แต่ละชนิดมีส่วนประกอบเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร

.....

6. ดอกไม้ชนิดใดมีส่วนประกอบครบส่วน ชนิดใดมีส่วนประกอบไม่ครบส่วน

.....

7. ละอองเรณูของดอกไม้แต่ละชนิดเหมือนกันหรือไม่ อย่างไร

.....

8. จงสรุปผลการทดลอง

.....

9. ที่บ้านของนักเรียนมีดอกอะไรบ้าง และเป็นดอกชนิดใด

.....

10. ให้นักเรียนอธิบายความหมายของคำต่อไปนี้ ดอกครบส่วน ดอกไม่ครบส่วน ดอก
สมบูรณ์เพศและดอกไม้สมบูรณ์เพศ

.....

.....

.....

ดอกไม้ คือ อวัยวะที่ใช้ในการสืบพันธุ์ ดอกไม้แต่ละชนิดมีสีกลิ่นที่สวยงามเพื่อดึงดูดแมลงให้ถ่ายทอละอองเกสรและผสมเกสร

ดอกไม้มีส่วนประกอบหลายส่วน เช่น กลีบเลี้ยง กลีบดอก เกสรตัวเมีย เกสรตัวผู้ ดอกไม้โดยทั่วไปมีส่วนประกอบครบทั้ง 4 ส่วน จัดเป็นดอกครบส่วน (complete flower) เช่นดอกตะแบก ดอกพุทธรัง บางชนิดมีส่วนประกอบไม่ครบทั้ง 4 ส่วน จัดเป็นดอกไม้ไม่ครบส่วน (incomplete flower) เช่นดอกมะละกอ

ดอกไม้บางชนิดมีทั้งเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียอยู่ในดอกเดียวกัน เรียกดอกสมบูรณ์เพศ (perfect flower) เช่นดอกพุทธรัง ดอกกุหลาบ ดอกตะแบก บางชนิดมีเฉพาะเกสรตัวผู้ หรือเกสรตัวเมียเพียงอย่างเดียว เรียกดอกชนิดนี้ว่า ดอกไม้สมบูรณ์เพศ (imperfect flower) เช่น มะละกอ

* คำถามเพิ่มเติม *

1. ส่วนใดของรากที่ทำหน้าที่ดูดน้ำและเกลือแร่

.....

2. พืชทุกชนิดมีดอกจริงหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. พืชทุกชนิดมีต้นอยู่บนดินจริงหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4. นักเรียนคิดว่าพืชมีประโยชน์ต่อสิ่งมีชีวิตอย่างไรบ้าง

.....

.....

แบบประเมินทักษะการปฏิบัติการทดลอง

เกณฑ์การประเมินตามสภาพจริงแบบมาตรฐานค่าของพฤติกรรมปฏิบัติ

การทดลองของนักเรียน

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....กลุ่มที่.....

ระดับคะแนน

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	พอใช้

ตัวบ่งชี้การปฏิบัติการทดลอง	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. การทดลองตามแผนที่กำหนด			
2. การใช้อุปกรณ์/หรือเครื่องมือ			
3. การบันทึกผลการทดลอง			
4. การจัดกระทำข้อมูลและการนำเสนอ			
5. การสรุปผลการทดลอง			
6. การดูแลและการเก็บอุปกรณ์และ/หรือเครื่องมือ			

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินตามสภาพจริงตามตัวบ่งชี้ของพฤติกรรม
การทดลองของนักเรียน

ตัวบ่งชี้การปฏิบัติการทดลอง	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. การทดลองตามแผนที่กำหนด	ทดลองตามวิธีการและขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างถูกต้อง มีการปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะ	ทดลองตามวิธีการและขั้นตอนที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้แนะนำ ในบางส่วน มีการปรับปรุงแก้ไขบ้าง	ทดลองตามวิธีการและขั้นตอนที่กำหนดไว้หรือดำเนินการข้ามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข
2. การใช้อุปกรณ์/หรือเครื่องมือ	ใช้อุปกรณ์และ/หรือเครื่องมือในการทดลองได้อย่างคล่องแคล่ว และถูกต้องตามหลักปฏิบัติ	ใช้อุปกรณ์และ/หรือเครื่องมือในการทดลองได้อย่างถูกต้องตามหลักการปฏิบัติ แต่ไม่คล่องแคล่ว	ใช้อุปกรณ์และ/หรือเครื่องมือในการทดลองไม่ถูกต้อง
3. การบันทึกผลการทดลอง	บันทึกผลเป็นระยะอย่างถูกต้อง มีระเบียบและเป็นไปตามการทดลอง	บันทึกผลเป็นระยะ ไม่ระบุหน่วย ไม่เป็นระเบียบ และเป็นไปตามการทดลอง	บันทึกผลไม่ครบ ไม่มีการระบุหน่วยและไม่เป็นไปตามการทดลอง

ตัวบ่งชี้การปฏิบัติการทดลอง	ระดับคะแนน		
	3	2	1
4. การจัดกระทำข้อมูลและการนำเสนอ	จัดกระทำข้อมูล อย่างเป็นระบบ และนำเสนอด้วย แบบต่าง ๆ อย่าง ชัดเจนถูกต้อง	จัดกระทำข้อมูล อย่างเป็นระบบ นำเสนอด้วย แบบต่าง ๆ แต่ยังไม่ ถูกต้อง	ไม่มีการจัด กระทำข้อมูล และมีการนำ เสนอไม่สื่อ ความหมาย และไม่ชัดเจน
5. การสรุปผลการทดลอง	สรุปผลการ ทดลองได้อย่างถูก ต้อง กระชับ ชัด เจน และครอบคลุม ข้อมูลจากการวิเคราะห์ ทั้งหมด	สรุปผลการ ทดลอง แต่ยังไม่ ครอบคลุมข้อมูล จากการวิเคราะห์ ทั้งหมด	สรุปผลการ ทดลองได้ตาม ความเห็นโดย ไม่ใช่ข้อมูลจาก การทดลอง
6. การดูแลและการเก็บอุปกรณ์ และ/เครื่องมือ	ดูแลอุปกรณ์และ /เครื่องมือในการ ทดลองและมีการ ทำความสะอาด และเก็บอย่างถูก ต้องตามหลักการ	ดูแลอุปกรณ์และ /เครื่องมือในการ ทดลองและมีการ ทำความสะอาด แต่เก็บไม่ถูกต้อง	ไม่ดูแลอุปกรณ์/ เครื่องมือในการ ทดลองและไม่ สนใจทำความสะอาด รวมทั้ง เก็บไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การประเมินตามสภาพจริงแบบมาตรฐานค่าของพฤติกรรม

ทักษะการแสวงหาข้อมูลของนักเรียน

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....กลุ่มที่.....

ระดับคะแนน	3	หมายถึง	ดีมาก
	2	หมายถึง	ดี
	1	หมายถึง	พอใช้

ตัวบ่งชี้ทักษะการแสวงหาข้อมูลของนักเรียน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. การวางแผนค้นคว้าแหล่งข้อมูล			
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล			
3. การจัดกระทำข้อมูล			
4. การนำเสนอข้อมูล			
5. การสรุปผล			
6. การเขียนรายงาน			

(_____)

ผู้ประเมิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินตามสภาพจริงตามตัวบ่งชี้ของพฤติกรรม
ทักษะการแสวงหาข้อมูลนักเรียน**

ตัวบ่งชี้ทักษะการแสวงหา ข้อมูลของนักเรียน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. การวางแผนค้นคว้า แหล่งข้อมูล	มีการวางแผนที่จะค้น คว้าแหล่งข้อมูลจาก แหล่งการเรียนรู้ หลากหลายเชื่อถือได้	มีการวางแผนที่จะ ค้นคว้าแหล่งข้อ มูลจากแหล่งการ เรียนรู้ด้วยหลาก หลายวิธี	มีการวางแผนที่ค้น คว้าแหล่งข้อมูล เพียงแหล่งเดียว และได้ข้อมูลที่ตรง ตามจุดประสงค์
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล	มีการเก็บรวบรวมข้อ มูลตามแผนที่กำหนด ทุกประการ	มีการคัดเลือกและ/ ประเมินข้อมูล	มีการบันทึกผล เป็นระยะ
3. การจัดกระทำข้อมูล	มีการจัดการกระทำ ข้อมูลอย่างเป็นระบบ แยกแยะข้อมูลและจัด กลุ่มของข้อมูลอย่าง ถูกต้อง ชัดเจน	มีการจัดเรียงลำดับ ข้อมูลถูกต้อง	ไม่มีการจัดกระทำ ข้อมูล
4. การนำเสนอข้อมูล	นำข้อมูลมาจัดกระทำ เสนอข้อมูลแบบนำ เสนอต่าง ๆ ได้ถูก ต้อง กะทัดรัด ชัดเจน และสื่อความ หมาย	นำข้อมูลมาจัด กระทำเสนอข้อมูล ต่าง ๆ แต่ยังไม่ถูก ต้อง	นำข้อมูลมาจัด กระทำเสนอข้อมูล ที่ไม่สื่อความ หมายไม่ถูกต้อง และไม่ชัดเจน

ตัวบ่งชี้ทักษะการแสวงหา ข้อมูลของนักเรียน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
5. การสรุปผล	สรุปผลได้อย่างถูกต้อง กระชับและชัดเจน มีเหตุผลที่อ้างอิงจากการสืบค้น	สรุปผลได้กระชับ กะทัดรัด แต่ไม่ชัดเจน	สรุปผลโดยไม่ได้ใช้ข้อมูลและไม่ถูกต้อง
6. การเขียนรายงาน	เขียนรายละเอียดตรงตามจุดประสงค์ ถูกต้อง และชัดเจน	เขียนรายงานโดยใช้ภาษาถูกต้อง	เขียนรายงานโดยสื่อความหมายได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินการเขียนบรรยาย
ประกอบแผนการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....

เลขที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	รายการประเมิน															
		การ สะกดคำ			การเลือก ใช้คำ			โครงสร้าง ไวยากรณ์			เครื่องหมาย วรรคตอน			เนื้อหา			รวม
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

เกณฑ์การประเมิน

13 - 15	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
10 - 12	คะแนน	หมายถึง	ดี
7 - 9	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
1 - 6	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนบรรยาย

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. การสะกดคำ	สะกดคำถูกต้องทุกคำ	สะกดคำผิดไม่เกิน 10 คำ	สะกดคำผิดตั้งแต่ 10 คำขึ้นไป
2. การเลือกคำ	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหา	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายไม่ตรงกับเนื้อหาบางคำ	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายไม่ตรงกับเนื้อหาหลายคำ
3. โครงสร้าง ไวยากรณ์	เขียนประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ทุกประโยค	เขียนประโยคไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เล็กน้อย	เขียนประโยคผิดหลักไวยากรณ์
4. เครื่องหมาย วรรคตอน	ใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง	ใช้เครื่องหมายวรรคตอนผิดบางแห่ง	ไม่มีเครื่องหมายวรรคตอนผิดมาก
5. เนื้อหา	เขียนอธิบายเนื้อหาได้เข้าใจชัดเจน	เขียนอธิบายเนื้อหาพอเข้าใจ	เขียนอธิบายเนื้อหาไม่ชัดเจน

เกณฑ์การให้คะแนนการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
ความรับผิดชอบใน การทำงาน	ทำงานที่ได้รับมอบ หมายอย่างเต็มความ สามารถและพยายาม แก้ปัญหาด้วยตนเอง ทุกครั้งผลงานมีคุณ ภาพ	ทำงานที่ได้รับมอบ หมายเป็นบางครั้ง ไม่แก้ปัญหาด้วยตัว เอง แต่คุณภาพงาน ค่อนข้างดี	ไม่รับผิดชอบงานที่ ได้รับมอบหมาย งาน เสร็จล่าช้า ผลงานพอ ใช้
ความร่วมมือในการ ทำงาน	ร่วมมือในการทำงาน กับสมาชิกในกลุ่ม อย่างเต็มใจทุกครั้ง	ให้ความร่วมมือและ แสดงความคิดเห็น เป็นบางครั้ง	หลีกเลี่ยงและไม่ร่วม มือ ไม่แสดงความคิด เห็น
ความตั้งใจในกร ทำงาน	ทำงานที่ได้รับมอบ หมายตามกำหนด เวลา	ต้องคอยควบคุมการ ทำงานที่ได้รับมอบ หมายเป็นบางครั้ง	ต้องควบคุมและชี้ แจงการทำงานที่รับ มอบหมายบ่อย ๆ
กระบวนการทำงาน	มีการวางแผนและ ปฏิบัติตามขั้นตอน อย่างเป็นระบบ	มีการวางแผนแต่ ปฏิบัติตามไม่เป็นไป ตามขั้นตอน	ไม่มีการวางแผนที่ดี การปฏิบัติไม่เป็น ระบบ

การประเมินผลรวมมีระดับคุณภาพดังนี้

คะแนน	ระดับคุณภาพ
10-12	ดีมาก
7-9	ดี
4-6	พอใช้
1-3	ปรับปรุง

แบบประเมินการเขียนเรียงความ
ประกอบแผนการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....

เลขที่	ชื่อ-ชื่อสกุล	รายการประเมิน						รวม
		องค์ประกอบ	เนื้อหา	ความคิดเชิงสร้างสรรค์	การใช้ภาษา	อักขรวิธี	ความสะอาด	
		2	4	4	4	4	2	20

( )

ผู้ประเมิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY